

Vejen dertil

Flybillet: København-Havana t/r koster fra cirka 6700 kroner.

Ophold: Det beskrevne ophold var på Casa Carmen Luisa, som kostede 280 kroner pr. nat for et dobbeltværelse.

Grupperejser: Panorama Travel, Stjernegaard Rejser og adskillige andre danske bureauer arrangerer guidede rundrejser til Cuba.

Cuba kan besøges året rundt, men klimaet er behageligst fra november til april.

Med det elektroniske simkort eSIM kan man beholde sit danske SIM-kort i telefonen, så man både kan ringe og sende sms'er via sit danske nummer og samtidig bruge data via sin lokale eSIM-konto. GigSky er en af de få udbydere, der dækker Cuba.

Skribenten sammen med casa particular-værten Carmen Luisa. Foto: Jakob Øster

Husly hos Carmen Luisa

I Trinidad på Cubas sydlige kyst kan du møde salsadansere og cowboys og besøge en uhyggelig grotte.

Jakob Øster, rejser@jfm.dk

Taxaen, der kører mig gennem det sydlige Cuba fra Cienfuegos til Trinidad, er en Chevrolet fra 1952, og jeg tror næsten ikke mine egne øjne, da jeg ser den første gang.

I modsætning til mange af Cubas øvrige stadigt opererende veteranbiler er den langtfra velholdt, og den hverken funkler eller skinner. I stedet ser den med sin falmede orange farve gammel og træt ud.

Undervognen ryster under kørslen på de hullede veje som hænderne på en abstinensramt sambadanserinde. Og af en eller anden grund styrer vores chauffør, især i svingene, bilen så langt ud i siden af vejen, at vognens højre hjul er lige ved at miste vejgrebet.

Den 73 år gamle bil har selvfølgelig ikke nogen sikkerhedsseler, og vinduerne kan ikke ruller op. Så med i prisen er ud over dødsangst, at man bliver solskoldet, især hvis man om formiddagen befinder sig i bilens østvendte side og læner sin arm ud ad vinduet på bunden af vinduesrammen.

Chaufføren er en trivelig bamse, der hedder Miguel, og han kan godt lide at køre alt for stærkt. På veje, der altså byder på store huller foruden skarpe sving og stærke stigninger.

Cowboys og salsamestre

I alt sidder vi fem personer proppet sammen i den affældige deletaxa, som med garanti ville blive konfiskeret på stedet, hvis vi blev stoppet i en vejkontrol hjemme i Danmark.

Senere får jeg at vide, at der er seks gange så stor risiko for at forulykke med en gam-

mel amerikanerbil i Cuba sammenlignet med i Miami.

Da vi endelig når frem til Trinidad, viser det sig, at hele byens centrum udgøres af brostensbelagte gader, der huser et skørt mix af cowboys, kunstnere, insisterende gadehandlere, salsamestre, ludere, turister og lommetyve.

Her i byen er det planen, at jeg skal indlogere mig i en gammel herskabsvilla hos 77-årige Carmen Luisa. Hendes ultracentrale kolonistilspalæ ligger blot 20 meter fra den imponante Plaza Mayor og har to stuer, der begge ligner museer, og hvor der måske er 15 meter til loftet.

Hun råder også over en skøn gårdhave og et par værelser, hvori hun og stuepigen Rosalva bor, samt et ekstra værelse, som hun lejer ud på Airbnb som såkaldt *casa particular* - altså privat indkvartering.

Totalt offline

Da jeg ankommer til min charmerende hybel, har jeg ikke noget internet på min telefon, da min eSIM-app af ukendte årsager er holdt op med at virke.

Og til trods for at jeg har udvist rettidig omhu og har downloadet Google Maps' oflinekort, har min vejviser-app heller ikke formået at vise mig vejen hertil. Heldigvis har jeg dog været forudseende nok til også at skrive adressen ned på et stykke godt gammeldags papir. Og ved at spørge forskellige folk, jeg møder på gaden, finder jeg alligevel nogenlunde let frem.

Som om der ikke var problemer nok, går strømmen i hele byen, netop som jeg ankommer. Og uden både mobil- og internet-signal har jeg ikke adgang til min Airbnb-app med mine bookinginformationer.

Carmen Luisa tager hjerteligt imod mig i døren til sit klinisk rene palæ. Hun er lidt træt af, at hendes gæster altid bøvlør så meget med teknikken, og konstaterer blot tørt, at strømmen nok snart vender retur.

Carmen Luisa er enke og har to børn, fortæller hun. En søn på 58 år, der er elektriker, og en datter på 53 år, der er sygeplejerske. Begge bor de nu med deres respektive familier og Carmen Luisas i alt tre børnebørn i Miami. Min udlejer kan altså ikke trække på sin familie i den daglige drift af sit spektakulære pensionat.

- Næste år stopper jeg med at drive casa particular. Her er for mange problemer med strøm, vand og internet - og samtidig skal jeg holde haven og huset, siger hun og tilføjer overskudsagtigt:

- Men der er aldrig problemer med gæsterne.

Malede huse, brostensbelagte gader, gamle amerikanerbiler. I det centrale Trinidad er alt, som det plejer. Foto: Jakob Øster

Den velbevarede centrale brostensbelagte bydel i Trinidad gør byen til et helt specielt sted. Foto: Jakob Øster

Mindet om Che Guevara lever overalt i Cuba. Her på billetkontoret på Trinidads busstation. Foto: Jakob Øster

40 CUBA

Næste år stopper jeg med at drive casa particular. Her er for mange problemer med strøm, vand og internet - og samtidig skal jeg holde haven og huset.

CARMEN LUISA

FORTSAT FRA
SIDE 39

Forfængelighed besidder hun ikke meget af:

- Jeg er gammel og grim, siger hun bombastisk lidt senere, da jeg tager et billede af hende og mig sammen.

På besøg i seriemordergrotte

Mens jeg er i Trinidad, er det valentinsdag. Det fejrer jeg i en seriemordergrotte sammen med et dansk par, som jeg tidligere tilfældigt har mødt.

Inde i grotten er indrettet et diskotek, der hedder Ayala opkaldt efter Carlos Ayala, der i gamle dage angiveligt kidnappede byens børn og slog dem ihjel nede i grottehulen, som derefter ligesom diskoteket har båret hans navn.

Tidligere samme dag har jeg været oppe at besigtige stedet. Efter at have forceret en stejl stigning på en mudret, hullet og stenet jordvej, kom jeg til sidst frem til et grumt, mørkt grottehul med en rusten tremmedør foran. Stedet lignede i sandhed noget, som en seriemorder kunne have lyst til at gå ned i. Bag den låste dør sad vagten José.

- Må jeg komme ned og kigge i hulen? spurgte jeg ham.

- Der er lukket. De er ved at gøre rent, og de arbejder dernede med at gøre stedet klar, svarede han.

Da vi havde talt lidt sammen - om fodbold og øl - tædede José dog heldigvis op:

- Bare spørg efter mig i aften, hvis der er lang kø, sagde han.

Og det viser sig at være heldigt, for da diskoteket om aftenen åbner klokken 22.30, står hvad der føles som mindst halvdelen af byens unge mennesker i kø på jordvejen foran etablissementet. Så snart José får øje på os, insisterer han på at kalde os uden om køen, og vi kommer på den måde direkte ned i grotten.

Med i indgangsprisen på 17 kroner følger en kold øl. En mojito koster beskedne 10 kroner, og nede i hulen er livet en fest. Ligesom det angiveligt er hver eneste aften året rundt. Undtagen selvfølgelig de aftener, hvor det regner ned i grotten, og de elektriske systemer risikerer at kortslutte, hvorfor man holder lukket.

Ven! Pige?

Mit casa particular ligger lige omme bag byens mest populære spillested, Casa de la Música, som er placeret på en stor udendørs trappe med brede afsatser. En af afsatserne huser en lille scene, foran hvilken lokale salsdansere hjertens gerne lærer kluntede turister at danse salsa.

Alt for unge piger med alt for meget krigsmaling sender her aften efter aften håbeful-

Foran den centrale Plaza Mayor i Trinidad rider cowboys rundt og tilbyder turister udflugter på hesteryg. Foto: Jakob Øster

de blikke af sted mod de forjættede vesterlændinge.

Sætningen "Amigo! Chica?" genlyder i tropenatten næsten lige så frekvent, som tremandsorkesterversionen af "Guantanamo". Samtidig rider vaskeægte caballeros (cowboys) rundt i byens gader, og man må knibe sig i armen for at sikre sig, at dette sted nu også eksisterer i virkeligheden.

Når stemningen på den brede salsatrappe bliver lidt for intens, fortrækker jeg ofte hjem til Carmen Luisas hyggelige gårdhave. Den råder både over alskens eksotiske planter, talrige bedagede smedejernsgyngestole og en conejo - en huskanin.

Carmen Luisa er livsklog og dejligt selskab, så til tonerne af livemusikken fra Casa de la Música tilbringer jeg under blomsterhavens blå himmel adskillige timer på at konversere med hende om livet her i Cuba.

Trinidad har siden dengang, sukkerproduktionen boomed, været en af de mest velholdte byer i hele Caribien. Foto: Jakob Øster

